

[Henry L. W. Jensen.]

ler på, at vore eksporterhverv direkte eller indirekte betaler for den toldbeskyttelse, som efter lovforslaget skal ydes hjemmemarkedserhvervene — ja, taget under ét må vi jo erkende at toldbeskyttelse ikke er noget, vi får gratis, men noget, vi skal betale for. Toldbeskyttelsen betyder blot dette, at indkomst flyttes fra ét erhverv til et andet, medens den samlede produktion og den samlede beskæftigelse på længere sigt bliver mindre og dyrere, end den uden told ville have været.

Vi må imidlertid heller ikke se bort fra, at en nedsættelse af tolden på råvarer — hvor ønskelig den end i sig selv må være af hensyn til vore eksporterhverv — for hjemmemarkedserhvervene kan betyde en øget nettobeskyttelse, hvis den ikke modsvares af toldnedsættelser for disse erhvervs færdigvarer, og dette kan give sig udslag i en uheldig erhvervsudvikling, som på længere sigt ikke vil mindske, men tværtimod vil øge disse erhvervs vanskeligheder, når de senere tvinges til at tilpasse sig forholdene i de større markeder, som nu kommer.

Jeg har tilladt mig at nævne disse forhold, fordi det for mit parti spiller en væsentlig rolle, at vi ikke igennem den omlægning, som nu skal finde sted, på længere sigt skaber flere vanskeligheder for vore erhvervs tilpasning, end det allerede igennem importreguleringen er sket. Vi må fastholde, at denne omlægning er og skal være et led i en afvikling, og dette forhold er det mit håb at udvalget vil have for øje ved drøftelsen af de enkelte positioner. Dette understreges jo også af, at de toldsatser, som nu måtte blive gennemført, kun skal have almindelig gyldighed i 4 måneder, nemlig fra 1. marts til 1. juli 1960, hvor afviklingen i henhold til udkastet til aftalen om de ydre syv skal begynde.

De foreslåede toldforhøjelser er efter regeringens udsagn udtryk for en ombytning af én restriktionsform med en anden og tilmed på en måde, så virkningerne på ombytningstidspunktet skulle gå lige op.

Det er derfor ganske naturligt, om man stiller sig det spørgsmål: hvilket formål skal da en sådan ombytning netop nu tjene?

Begge restriktionsformer skulle jo under de foreliggende omstændigheder afvikles

inden for overgangsperioden til de forskellige markedsdannelser, men det er blevet anført, at en toldsats er lettere at aftrappe jævnt, og dens aftrapning er især nemmere at måle og kontrollere. Dette synspunkt er vel til en vis grad rigtigt. Der kunne også nævnes andre tilsvarende fortrin ved told fremfor importrestriktioner, og jeg skal naturligvis ikke afvise, at disse mere bogholderimæssige forhold kan have været bestemmende for regeringens forslag.

Imidlertid får denne ombytning netop nu en mere vidtgående betydning, som det ikke vil være forsvarligt at se bort fra. Gentagne gange er det fra den danske regering og fra andre af de ydre syv regeringer blevet fremholdt, at man ikke ved afviklingen af de kvantitative restriktioner ønskede at etablere et præferenciområde. Dette standpunkt er da også i overensstemmelse med vore internationale forpligtelser og med vor interesse i, at de enkelte lande lever op til de pligter, de inden for forskellige internationale organisationer har påtaget sig. Imidlertid er der jo ikke tale om, at vore toldsatser som led i dannelsen af det lille frihandelsområde på tilsvarende vis skal afvikles på ikke-diskriminatorisk måde.

Det forekommer os ikke ganske klart, om regeringen ved denne omlægning netop nu tilsigter at omgå disse internationale forpligtelser, og jeg ville sætte stor pris på en klar udtalelse herom.

Jeg må bedømme dette spørgsmål med megen alvor af flere grunde: dels Danmarks interesse i, at respekten for de internationale organisationer opretholdes og øges. Dels vor interesse i at bidrage mindst muligt til diskriminationen, forskelsbehandlingen og spændingen i Europa, og vort ganske kontante bidrag til diskriminationen bliver jo den told, som skal betales f. eks. for tyske varer, men ikke for engelske. Endvidere må vi ikke se bort fra, at de toldsatser, som vi nu fastsætter, såfremt de alene skal afvikles over for de ydre syvs lande, ret hurtigt i det væsentlige vil miste deres karakter af beskyttelse for danske erhverv og i stigende grad blive udtryk for, hvad andre landes erhverv, f. eks. engelsk, vil kunne kræve mere for deres varer til danske forbrugere og virksomheder, end de ville kunne, såfremt de på lige fod skulle kon-